

Josep Campmajó, Llibreria 22, 4 de novembre de 2013

[Presentació del llibre *els nens del sac*]

ELS NENS DEL SAC

Benvolguts amics, amigues, llibreters, editors, lectors, nens amb escopeta a l'espatlla...
benvolgut Bardera.

Benvolgut Bardera, vos sou un salvatge. Un salvatge de les paraules, si. Però també un salvatge de la dissecció de l'ànima humana. La segona part que goso glossar és una mostra inequívoca d'aquest salvatgisme desfermat. Si els bestiari clàssics, ja sigui els clàssics quasi bíblics o simples faules d'Isop, són eines moralitzadores en mans de la litúrgia, el bestiari *barderià* és una eina de dissecció de l'ànima humana. Fins i tot dels homes que no tenen ànima.

Com quan l'adolescent que comença a ensumar la seva eclosió sexual i, com un gos, cerca consell. És a "Les gosses": *"La primera vegada que vaig disfressar-me de gos tenia gairebé catorze anys. Per sort, era Carnestoltes. Durant tot el matí vaig passejar-me per casa de quatre grapes fins al migdia, hora de dinar."*

I el consell li arriba de la mà decadent d'un pare disfressat de dòberman, que amb la practicitat canina d'un pare de carni escàs manté la següent conversa:

- *Papa, he trempat com un animal en ensumar aquelles gosses.*
- El pare va somriure, va apurar la cervesa, va canviar de canal i em va dir:*
- *Sobretot vigila un cop la tinguis a dins: n'hi ha que hi queden enganxats.*

La humanització de l'animal no és important. El que el Bestiari *barderià* persegueix és, més aviat, la bestialització del fenomen humà. I aquesta acció sense retorn, sense excessiva compassió cap a la raça humana, queda definitivament dibuixada en dos tipus de personatges:

1. El nen, el jove, que es bestialitza pintat de surrealisme més Magritte que no pas Dalí, és a dir, més cruelment realístic que no pas oníric. Un exemple clar... la conclusió de “Les Ovelles”:

“Mentrestant, el pastor recull els trastos com cada dia, escup a terra, desembaina l'espasa que duu a la faixa i, espasa en mà, es dirigeix cap a les ovelles. Com que passen ordenades, en fila índia, els talla el cap una a una, en silenci. Això em facilita molt la feina. A mesura que rodolen caps, els he de fer encaixar amb el cos corresponent. Els primers dies em costava una mica. Però ara ja hi tinc la mà trencada. Fins i tot em podria permetre el luxe de canviar algun cap de lloc i estic segur que ningú no se n'adonaria.”

Un petit parèntesi: No sé si té a veure amb la seva vocació pseudo-templària, de monjo i de militar, que l'ús d'armes és un recurs continu en Els nens del sac: espases, escopetes... tot el que sigui necessari perquè els protagonistes de les històries expressin lliurement la seva creativitat tallant caps, braços i cames i eviscerant sense pressa.

Però si la conversió de nens, joves, en animals com un fet de l'evolució natural de l'ànima humana és una evidència de la pèrdua de la virginitat emocional,

2. la HUMANITZACIÓ D'ANIMAL és una broma pesada que identifica la bèstia que hi ha darrera de l'ésser humà. No és una evolució el que la bestialització *barderiana* ens proposa, sino una NORMALITZACIÓ de l'essència humana. És un baixar a les “bases” de la nostra essència. Un trobar-nos “tal i com som”.

Com el “Cocodril”, trist i deprimat, no se sap ben bé per què, però que necessita del sacrifici de 60 nens, tres pots de pastilles, cinquanta-dues piruletes i vuit Chupa Chups de cola, per tal de recuperar la seva condició de curat, dins del programa de la Seguretat Social: “Animals Feliços”:

“Un èxit. El cocodril s'ha reintegrat a la societat, fa vida normal, somriu de tant en tant, no arriba mai tard a la feina – treballa en una gasolinera- i els ulls, les dents i

el color verd de la pell -color de l'esperança- li brillen més que mai”.

No és la “brutalització” de l'ésser humà, sinó l'ús de l'“animalització” en la denúncia dels trets més simples, bàsics i originals de l'ànima humana. Fa un temps van ser els fantasmes de “Fauna animal”, on els animals i les persones eren víctimes. A “Els nens del sac”, animals i persones són botxins d'una era, d'un estat de les coses.

No sé ben bé si és fruita del temps. Els períodes de crisi sempre han generat obres salvatges, àcides, descarades, agosarades, però que diuen només la veritat. Penso en Bukowski quan, víctima de la profunda depressió dels *vints i trentes* americans, era capaç de descriure la realitat dient: *“Em vaig llevar i vaig anar cap al coi de lavabo. Odiava mirar-me en aquell mirall però ho vaig fer. Vaig veure depressió i derrota. Unes bosses fosques sotal els meus ulls. Ullets covards, els ulls d'una rata atrapada per un collons de gat. Tenia la carn fluixa, semblava com si em disgustés ser part de mí mateix”*. És el Bukowski més urbà i salvatge, però podria ser el Bardera més rural i animal. Ambdós, benvolgut Bardera, sou presoners de la vostra obra, de les vostres grolleres genialitats i sou el fruit d'una època convulsa on només la lucidesa es pot recuperar gràcies a la ironia, al salvatgisme i a l'ús precís, metòdic i disciplinat del llenguatge.